

Matsvinnnsrim

Svenska | åk 3–6

Eleverna får träna på ord och språkliga nyanser med hjälp av rim och ramsor, och lär sig samtidigt hur man kan ta tillvara på mat istället för att slänga den. Lektionen uppmuntrar eleverna att reflektera kring egna vanor och lösningar för att minska matsvinnet.

Syfte och mål

Genom att skapa egna rim ökar elevernas känsla för språkets rytm och mönster. De får språkverktyg för att uttrycka idéer om hållbarhet på ett kreativt sätt samt tränar samarbete och muntlig framställning. Eleverna får ökad förståelse för matsvinnets betydelse.

Koppling till läroplanen

- *Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.*
- *Anpassa språket efter syfte, mottagare och sammanhang.*
- *Skapa texter där ord, rytm och ljud används på ett medvetet sätt.*
- *Diskutera och reflektera kring texter och vardagsnära frågor samt hållbar utveckling.*

Förkunskaper

Grundläggande förståelse för vad rim är.

Tidsåtgång

1–2 lektioner.

Arbetsätt

Gemensam uppvärmning med rimexempel, par- eller grupparbete där eleverna skapar egna ramsor samt frivillig uppläsning för klassen.

Material

- Exempel på färdiga matsvinnnsrim och ramsor, se filen *Matsvinnnsrim – Rim och ramsor*.
- Arbetsblad, ett ex per elev
- Dator/surfplatta eller papper och penna
- Whiteboard/tavla för gemensam brainstorming
- Tillgång till rimlexikon, t.ex.
<https://www.rimlexikon.se/>
<https://rimlexikon.com/>
<https://www.rimord.se/>
<https://rimlexikon.nu/>

Genomförande

Inledning

Börja med att samtala lite kort om vad matsvinn är och varför det är viktigt att minska. Se filen *Fakta om matsvinn* under fliken *Extramaterial till lärare*.

Gå igenom vad *rim* är. En enkel förklaring är att det är ord som låter lika i slutet, som *sol* och *stol* eller *hund* och *rund*. Kan eleverna komma på något som rimmar på *mat*?

Arbetsblad med rimträning

Dela ut arbetsbladen och låt eleverna göra uppgift 1 där de avslutar meningarna genom att välja ord som rimmar. Välj sedan om de ska arbeta själva med uppgift 2, eller om ni först ska brainstorma ord tillsammans. Se rimlistan på nästa sida. Skriv isåfall upp elevernas förslag på tavlan och låt dem hitta på flera rimord till varje ord. Gå igenom orden och prata om vad man kan göra med maten istället för att låta den bli svinn om det blir över.

Dikter

I uppgift 3 på arbetsbladet får eleverna skriva en kort dikt. De kan använda två eller fler ord som rimmar. Gå först igenom strukturen:

Rad 1: Presentera maten

Rad 2: Beskriv problemet

Rad 3–4: Ge en lösning.

Exempel:

*Röda äpplen
med små märken
kan ändå gott smaka
till exempel i en paj eller kaka*

Avslutning

Avrunda lektionen genom att läsa elevernas dikter eller låta dem framföra sina egna. Sammanfatta exempel på vad man kan göra istället för att slänga maten.

Låt eleverna skriva ut sina dikter och klistra upp på färgat papper eller rita bilder och ramar till. Sätt upp dikterna på väggen.

Rimlista

Exempel på ord som är mat- och matsvinnrelaterade och ord som rimmar på dessa.

Mat

Bröd – röd, glöd, död, nöd

Bär – här, där, när, kär, lär

Dill – sill, spill, drill, grill, till, vill

Fisk – disk, risk, frisk

Frukt – lukt, fukt, bukt

Gröt – söt, röt, nöt, blöt, bröt, flöt, knöt,
njöt, skröt

Kaka – maka, baka, skaka, braka, haka,
knaka, raka, smaka

Korv – torv, skorv

Lax – sax, ax, fax, pax, krax, flax, strax, vax

Lök – hög, kök, sök, dök, rök, strök, stök

Macka – backa, hacka, jacka, knacka,
kvacka, packa, snacka

Mat – fat, hat, lat, prat, tjat

Ris – gris, pris, is, bris, kris, spis, vis,
expertis

Saft – kraft, haft, skaft

Smör – kör, gör, dör, för, mör, rör, skör, stör

Soppa – hoppa, loppa, toppa, doppa,
droppa, noppa, proppa

Sylt – fyllt, skylt, skylt, förgyllt

Ägg – vägg, lägg, skägg

Matsvinn

Avfall – tall, kall, skall, ball

Kompost – frost, kost, rost, post

Matsvinn – in, din, min, sin, spinn, sinn,
krypin

Rester – fester, tester

Skal – gal, tal, val, bal, hal, kal, kval, mal,
sal, sjal, smal, sval

Soptunna – unna, kunna, förunna, miss-
unna, försvunna, funna